Dosarul nr. 4r-2020/2024 *(PIGD: 4-23134530-02-4r-08052024)*
Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Judecător: Veaceslav Cernalev

D E C I Z I E
În numele Legii

02 decembrie 2024 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Oxana Robu
Judecători: Vitalie Budeci și Vladislav Schibin

A examinat în ordine de recurs, *fără participarea părților,* recursul declarat de către contravenientul Mardari Serghei împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 05 martie 2024 în cauza contravențională în privința lui **Mardari Serghei**, învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) Cod contravențional al RM,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond: 18.09.2023-05.03.2024;
în procedura instanței de recurs : 08.05.2024-02.12.2024;
Procedura de citare legală a fost efectuată.

Asupra recursului declarat de către contravenientul Mardari Serghei împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 05 martie 2024, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru-

C O N S T A T Ă:

1. În data de 03 iulie 2023, agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică a Inspectoratului General al Poliției, Mocruha Ivan, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie Seria/Nr. DCT03 433001, prin care cet. Mardari Serghei a fost sancţionat cu amendă în mărime de 15 (cincisprezece) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 750 lei, cu aplicarea a 3 (trei) puncte de penalizare, pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) din Codul contravențional, fiind reținut în sarcina acestuia că, la 5 mai 2023, ora 15 și 47 min., aflându-se în mun. Chișinău, la intersecția bd. Ștefan cel Mare și Sfânt cu str. S. Lazo, și conducând mijlocul de transport de model „Toyota Camry” cu numărul de înmatriculare „*****”, a neglijat linia îngustă continuă ce semnifică delimitarea benzilor pe carosabilele care au două sau

mai multe benzi pe sens, pe sectoarele de drum ce prezintă pericol, și a traversat intersecția, ignorând prevederile marcajului rutier 1.1.1. din Regulamentul circulației rutiere.

2. La 07 septembrie 2023, contravenientul Mardari Serghei, a depus o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. DCT03 433001 din 03 iulie 2023, solicitând anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și, respectiv, a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, cu încetarea procesului contravențional. A mai solicitat autorul contestației repunerea contestației în termen.

3. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 05 martie 2024, s-a respins cererea cet. Mardari Serghei, cu privire la repunerea în termen a contestației împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. DCT03 433001 din 03 iulie 2023, încheiat de către Inspectoratul Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, în baza art. 240 alin. (1) din Codul contravențional și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, ca fiind neîntemeiată. S-a respins contestația cet. Mardari Serghei, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. DCT03 433001 din 03 iulie 2023, încheiat de către Inspectoratul Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, în baza art. 240 alin. (1) din Codul contravențional și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, ca fiind depusă în afara termenului de 15 zile prevăzut la art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional.

4. Nefiind de acord cu soluția adoptată de către instanța de fond, contravenientul Mardari Serghei, a înaintat cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea recursului și casarea hotărârii.

În motivarea cererii de recurs, contravenientul Mardari Serghei a invocat următoarele aspecte:

- acesta nu a fost informat în modul prevăzut de lege referitor la faptul că în privința acestuia a fost emisă o decizie de sancționare în cauza contravențională, nefiindu-i clar pentru care anume încălcare ultimul a fost amendat.

5. În conformitate cu art. 3 alin. (1) Cod de Procedură Penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin. (1), (2) Cod de Procedură Penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de

recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În conform art.471 alin.(1) alin.(1) Cod Contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod Contravențional, agentul constatator și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

6. *Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs și audiind opinia participanților la proces, Colegiul penal constată că recursul trebuie respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.*

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Codul contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Codul Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

În temeiul prevederilor art. 10 Codul Contravențional al RM, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod Contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod Contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Din sensul normelor enunțate, reiese că procesul verbal cu privire la contravenție este acel act, care reflectă acțiunile realizate de agentul constatator în cadrul examinării cauzei contravenționale, reflectă fapta constatată de agent, probele administrate de agent și care demonstrează fapta reținută de acesta, precum și autorul faptei enunțate.

7. Totodată, conform prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, „contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale”.

Colegiul indică că în temeiul art.448 alin.(1) din Codul contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost

prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizie în condiţiile art.447[1] alin.(8).

Conform prevederilor aliniatelor (2) şi (3) al aceluiaşi articol, în cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana faţă de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanţa de judecată competentă să examineze contestaţia. Persoana faţă de care a fost emisă decizia şi care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât şi la pronunţarea deciziei şi nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator şi peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii contravenţionale sau a perceperii despăgubirii materiale. Potrivit prevederilor alineatului (4) al articolului precitat, contestaţia împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenţionale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza. În cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestaţia şi dosarul cauzei contravenţionale în instanţa de judecată competentă.

La caz, Colegiul reține că În data de 03 iulie 2023, agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică a Inspectoratului General al Poliției, Mocruha Ivan, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie Seria/Nr. DCT03 433001, prin care cet. Mardari Serghei a fost sancţionat cu amendă în mărime de 15 (cincisprezece) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 750 lei, cu aplicarea a 3 (trei) puncte de penalizare, pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) din Codul contravențional, fiind reținut în sarcina acestuia că, la 5 mai 2023, ora 15 și 47 min., aflându-se în mun. Chișinău, la intersecția bd. Ștefan cel Mare și Sfânt cu str. S. Lazo, și conducând mijlocul de transport de model „Toyota Camry” cu numărul de înmatriculare „*****”, a neglijat linia îngustă continuă ce semnifică delimitarea benzilor pe carosabilele care au două sau mai multe benzi pe sens, pe sectoarele de drum ce prezintă pericol, și a traversat intersecția, ignorând prevederile marcajului rutier 1.1.1. din Regulamentul circulației rutiere.

La 07 septembrie 2023, contravenientul Mardari Serghei, a depus o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. DCT03 433001 din 03 iulie 2023, solicitând anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și, respectiv, a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, cu încetarea procesului contravențional. A mai solicitat autorul contestației repunerea contestației în termen.

8. Colegiul penal, examinând materialele cauzei constată că, contestaţia contravenientei Mardari Serghei depusă la 13 martie 2023 este tardivă. Mai mult, motivul indicat de aceasta în contestaţie precum că nu îi este clar pentru ce încălcare a fost sancționat, cât și faptul că acesta nu a fost înștiințat în modul

prevăzut de lege despre sancțiunea aplicată acestuia nu este pertinent, or, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența acestuia, însă acesta a refuzat să îl semneze, fapt confirmat prin semnătura unui martor-asistent, datele căruia au fost indicate în cadrul procesului-verbal în modul prevăzut de art. 443 alin. (6) Cod contravențional.

Astfel, motivele invocate în cererea de recurs nu pot fi reținute ca întemeiate, or, termenul de contestare a procesului-verbal cu privire la contravenţie este de 15 zile de la data emiterii acesteia şi doar pentru părţile care nu au fost prezente şi nu cunosc despre pornirea procesului contravenţional, termenul de 15 zile curge de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447^1 alin. (8).

De asemenea, cu referire la cererea de repunere în termen, Colegiul penal atrage atenția asupra faptului că motivele invocate de către contravenient atât în contestație, cât și în cererea de recurs nu pot fi reținute, or, având în vedere cele expuse supra, se reconfirmă faptul că acesta cunoștea atât despre faptul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, cât și despre decizia de sancționare, fiind anexată la materialele cauzei dovada acestui fapt, respectiv cele invocate de către contravenient poartă un caracter declarativ.

Colegiul reiterează că în sensul garantării dreptului la un proces echitabil sub aspectul rezonabilităţii procedurilor, Curtea Europeană acţionează pe calea celor două drepturi procedurale mai sus menţionate, transformând astfel art.6 §.1 şi art.13 atât în resorturi juridice la care orice persoană poate recurge în vederea apărării drepturilor sale cât şi în veritabile instrumente de măsurare a nivelului de eficienţă a sistemelor judiciare ale statelor parte la Convenţie. Garanţiile respective, prevăzute de legea internă a statului, constituie un echilibru în cadrul desfăşurării unui proces penal contradictoriu.

Astfel, rezonabilitatea duratei procedurilor judiciare nu poate fi apreciată in abstracto, mecanic, ci trebuie realizată în fiecare cauză în parte, în funcţie de circumstanţele sale concrete *(cauza Tudorache c.României, hotărâre din 29 septembrie 2005)*. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a trasat pe tărâmul art. 6 paragraful 1 din Convenţie o serie de linii directoare, indicând astfel criteriile ce trebuie avute în vedere în aprecierea caracterului rezonabil al duratei în funcţie de complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului şi al autorităţilor.

În acest sens, aprecierea trebuie să ia în calcul „justul echilibru” ce trebuie menţinut între exigenţa celerităţii procedurilor judecătoreşti şi principiul general al unei bune administrări a justiţiei, în egală măsură consacrat de art. 6 *(C.P. şi alţii c. Franţei, hotărâre din 1 august 2000).*

Curtea s-a expus referitor la examinarea mai multor cereri peste termen, ca în cauza Ruiz Torija v. Spania (citata supra, §§ 29 si 30) Curtea a constatat ca omisiunea instantei judecatoresti naţionale de a examina afirmaţia reclamantului, potrivit căruia termenul de prescriptie al acţiunii judiciare intentate împotriva sa

era expirat, a constiruit o încălcare al articolului 6 din Conventie. Omisiuni similare ale instanţelor judecatoresti de a motiva suficient hotărîrile sale si care au constituit încalcări ale articolului 6 din Convenţie au fost constatate în hotărîrile Hiro Balani *(citata supra, §§ 27 51 28), Suominen v. Finlanda (nr. 37801/97, §§ 34-38, 01 iulie 2003), Salov v. Ucraina (nr. 65518/01, § 92, CEDO 2005-... (extrase), Popov v. Moldova (nr. 2), (nr. 19960/04, §§ 49-54, 6 decembrie 2005), Melnic v. Moldova (nr. 6923/03, §§ 39-44, 14 noiembrie 2006).*

În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.

9. Reieşind din cele invocate mai sus, instanţa de recurs atestă faptul că argumentele invocate de către recurent în recursul depus sunt declarative, fapt pentru care ajunge la concluzia de a respinge recursul depus împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 05 martie 2024.

10. În conformitate cu prevederile art. 473 alin.(1) pct. 1) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru -

D E C I D E:

Recursul declarat de către contravenientul Mardari Serghei se respinge ca nefondat, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 05 martie 2024 fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul: Oxana Robu

Judecătorii: Vitalie Budeci

Vladislav Schibin